

We staan voor de deur van levensbeginkliniek 'De Toekomst'. Ik druk Mark tegen me aan en kijk nog een keer diep in zijn ogen. Hij oogt nerveus, dat is begrijpelijk, één stap naar voren en dan verandert ons leven voor altijd.

'Weet je het zeker?' De vraag is overbodig, ik weet wat hij gaat zeggen.

'Doe niet zo gek, dit is onze droom.'

Eerlijk gezegd is het vooral de droom van Mark. 'We worden papa en mama,' schreeuwt hij al twee jaar luid in mijn oor. Vanwege de geheimhoudingsplicht tijdens de opleiding kon hij hierover niets naar buiten brengen, maar sinds we live op televisie tot ouders van de maand zijn gekozen, is hij helemaal los. Van een naamfeestje met vrienden en familie tot een advertentie in de Euraziër. Het coëfficiënt voor de provincie Nederland is bepaald op vijfenzeventig per maand en alle stellen krijgen drie kinderen toegewezen.

Mark is een schat, een lieve man. Hij heeft een droom om papa te worden. 'Om mijn voorvaders te eren,' zoals hij zelf zegt. Zijn idee om papa te worden is weinig populair. De meeste ouders kiezen voor het geslacht vrouw, vanwege de veronderstelde positieve invloed op de opvoeding van de kinderen. Wetenschappers vegen deze redenering onder tafel, de kinderen krijgen immers een bindingsgen. Mark is vastberaden, tijdens onze eerste ontmoeting formuleerde hij het nog gloedvoller:

'Eeuwenlang was het gewoon om vader en moeder te worden, als bezegeling van een gevoel van liefde tussen twee mensen. Voortplanting was de kroon op het werk van de romantische liefde tussen man en vrouw. Ik heb verhalen gelezen van mensen die het gevoel voor hun kinderen omschreven als een oergevoel, als een ultieme vorm van liefde. Doordat de kinderen ontstonden uit het zaadje van de man en het eitje van de vrouw wordt een uniek product voortgebracht, waarvoor beiden met gevaar voor eigen leven wilden zorgen.'

Ik moest destijds hard lachen, de arme jongen en zijn romantische bespiegelingen, hij kan zo vreselijk ouderwets zijn. Toch is het idee van ouder worden in mij tot bloei gekomen. Ik deed navraag, ging op onderzoek uit. Kon ik er wellicht voordeel bij hebben? Het bleek dat de overheid ouders veertien jaar lang, twee jaar opleiding en twaalf jaar uitvoering, meer dan redelijk compenseert. Het begeleiden van de jongelingen was bovendien een koud kunstje, vergeleken bij andere taken zoals stikstofbrigadier of werken op een maanlander.

Mark pakt mijn hand. Zijn hand voelt klam. Ondanks zijn vastberadenheid is hij bloednerveus. In zijn hoofd is hij al lang papa. De opleiding bleek een arbeidsintensief traject, eerlijk gezegd heb ik me daarop verkeken. Ouder worden doe je voor vierentwintig uur per dag, onder continu toezicht. Mijn workload valt mee, want Mark had enthousiast gereageerd tijdens de vergadering over onze taakverdeling. 'Ik doe het met liefde,' zegt hij. Ik doe met liefde andere dingen.

Het overheidsbeleid van geboortebepanking is succesvol gebleken. We zijn inmiddels met twee miljard en zelfs in Afrika is het rustig. De beslissing om iedereen bij geboorte onvruchtbaar te maken stuitte aanvankelijk op veel protest, maar heeft voor veel rust en orde gezorgd. Met minder inwoners per continent zijn de hulpbronnen weer in evenwicht met de voedselvoorziening, de welvaart en het schaarse bezit van land. Vrouwen en onzijdigen maken op vrijwel elk continent de dienst uit en de laatste oorlog ligt inmiddels twintig jaar achter ons.

Testosteron is een scheldwoord geworden, er zijn nog maar weinig mensen die kiezen voor het geslacht man. Zo niet Mark.

‘Als ik ouder word kies ik voor man.’

Mark kan nogal hoekig voor de dag komen. Ik ben verbaasd, hoewel we vaak over het onderwerp identiteit van gedachten wisselen.

‘Besef je dat last kunt krijgen van agressieve impulsen, dat het moeilijker wordt om je te beheersen en niet egocentrisch te handelen? Veel mannen zijn in behandeling voor narcisme en agressieregulatie.’

‘Natuurlijk begrijp ik dat. Maar ik wil vader zijn, zoals mijn opa en de mannen van de generaties voor hem. Als man ben ik een betere ouder, door de testosteron voel ik me waarschijnlijk sterker en kan ik mijn kinderen beter beschermen.’

‘Als vrouw of onzijdige kan dat net zo goed. De uitoefening van je taak hangt niet van je identiteit af.’

‘Ben je van plan om vrouw te blijven?’

De natuur heeft geen bedoeling en genderidentiteit is een persoonlijke kwestie, zo stelt de overheid terecht. Natuurlijk ben ik van plan vrouw te blijven. Ik had de testosteron fabel vaker gehoord, ze wordt gebezigd door een kleine, invloedrijke groep mannen. Mannen die terug verlangen naar de tijd dat ze met een knots in de handen het familieperceel moesten beschermen. Met de bescherming die de overheid bood was een knots tegenwoordig niet meer nodig, net zo min als brute kracht. Toch sta ik volledig achter de keuze van Mark. Waarschijnlijk is een groot deel van de aandacht straks op hem gericht, mannen hebben nu eenmaal een mindere reputatie en meer begeleiding nodig als het gaat om het groot brengen van klein spul. Als ik zou kiezen voor het geslacht vrouw had ik meer vrijheid in de keuzes van het huishouden. Het gaat me niet alleen om de macht, toch heb ik de touwtjes graag in handen. Man en vrouw, ik moest wennen aan het idee, maar inmiddels past de rolverdeling me als een zijden handschoen. Mark blijft liever thuis en ik trek er liever op uit. Hij zorgt voor het huishouden en dat geeft ruimte om me verder te ontwikkelen. Er zijn zoveel interessante en spannende andere mensen met wie het heerlijk eten, drinken en vrijen is. De afgelopen twee jaar, gedurende het opleidingstraject, waren we vrijgesteld van andere verplichtingen. Het was een heerlijke tijd. Al had mijn kersverse echtgenoot hier en daar wat te klagen.

‘Ik zou het fijn vinden als we wat vaker bij elkaar zijn of als je wat vaker aan me vraagt hoe het me gaat.’

Na onze laatste sessie had Mark er een gewoonte van gemaakt om zijn behoeften te uiten. Om deze te verwoorden als een verzoek. De overheid wil dat ouders kundig en vaardig met elkaar communiceren.

‘Mijn verzoek is om wat meer tijd met elkaar door te brengen. Als de kleintjes er zijn moeten we wel, want de instructies over quality time met papa en mama zijn duidelijk. Wat is je reactie op mijn verzoek?’

‘Ik begrijp je behoefte, je zet je altijd voor honderd procent in voor ons huishouden, dus het lijkt me prima als we wat vaker bij elkaar zijn.’

De ervaring leert dat je beter een beetje kunt meebewegen met de man, je luistert aandachtig, geeft hem het gevoel dat hij gezien en gehoord wordt en stemt, al dan niet deels, in met zijn verzoek. Meestal wordt het verzoek nauwelijks uitgewerkt zodat de consequenties in de praktijk meevallen. Vroeg of laat verslapt zijn aandacht.

Het is tijd. Voor overpeinzingen is nu geen ruimte meer. Hand in hand stappen we over de drempel van de kliniek. Mark trilt als een rietje. Aan de linkerkant ballonnen, aan de rechterkant staat champagne klaar. ‘Zonder alcohol’ had Mark gevraagd, sinds twee jaar is hij geheelonthouder. Alcohol is verkrijgbaar voor personen onder de veertig met een maximum van twee per maand. Zelfs voor deze gelegenheid maakt hij geen uitzondering. Ik pak een lekker glaasje. ‘De toekomst ligt in jullie handen,’ zo lees ik op een bord boven de ingang van de kraamkamer. Eerlijk gezegd ben ik er niet gerust op. Ik vind de toekomst nogal zwaar als ze van ons afhangt, als ze op de schouders van enkelen rust. Natuurlijk zijn we goed voorbereid. De komende twaalf jaar ligt elke stap vast, voordat we de drie kinderen overdragen aan de kostschool van de overheid. Toch kan er van alles misgaan.

Misschien ontwikkelen we zelfs gevoelens voor de kinderen, ik ken de verhalen uit het verleden, over binding en hechting, over interactie en niet kunnen loslaten. Vroeger waren kinderen afhankelijk van de manier waarop ze door hun ouders werden begeleid, met schrijnende situaties van willekeur, verwaarlozing en onachtzaamheid tot gevolg. Er waren nauwelijks regels voor ouders. Volgens de instructeurs spelen gevoelens geen rol meer: de kinderen hebben het bindingsgen en de instructies laten weinig marge voor fouten. Minutieus is vastgelegd welke ruimte kinderen nodig hebben voor initiatief en ontwikkeling en welke genegenheid de ouders moeten bieden voor troost en comfort. Mark beschrijft onze taak als een roeping, we zijn uitverkorenen. Al het huiswerk, alle oefeningen, hij richt zich met een duivelse verbetering op zijn taak. Ik betwijfel of de toekomst met zoveel verbetering beter af is. Het is beter de toekomst met wat gelatenheid te bezien, zonder al te veel verwachtingen, vooral in het hier en nu en veel plezier hebben. Ik kleed me graag een beetje opzichtig, ga er graag op uit en tegen een nachtje in een hotel met een lekker ding zeg ik geen nee. Mijn leven kost geld, veel geld. Door de financiële toeslag voor het gezin zijn er de komende twaalf jaar weinig zorgen. Bovendien is Mark akkoord gegaan met een minimale toelage voor het dagelijkse huishouden.

De directrice van de kliniek leidt ons door de deur naar de kraamkamer. Ik zie drie wiegjes op een rij staan in een verder lege, smetteloze ruimte. Geen opsmuk voor de toekomst. Waarschijnlijk raken de kleintjes anders overprikkeld of men is bang dat we onze taak niet serieus zullen nemen. Op plechtige wijze neemt ze het woord.

‘Van harte welkom bij de Toekomst. Wat een eer om jullie te verwelkomen bij de geboorte. Ik zie dat jullie hebben gekozen voor het traditionele man en vrouw en dat betekent dat ik de vrouw als eerste mag vragen om een stap naar voren te zetten. Het is beter dat de kleintjes als eerste in contact komen met de vrouw vanwege de snellere binding. Als de man even daar achter de lijn gaat staan, dan kunnen we verder met de procedure.’

Mark kijkt bedremmeld, maar doet wat hem wordt opgedragen. Ik voel geen enkele behoefte om een stap naar voren te doen, ik voel zelfs afkeer dat ik de kleintjes zo dadelijk zal moeten aanraken. Ik heb nog niet eerder een kind aangeraakt, het meest dichtbij was anderhalve meter toen ik met Bobbie – alle gezinnen krijgen tijdens de opleiding een hond om ‘vast wat te wennen aan verantwoordelijkheid’ - anderhalf jaar geleden langs een speeltuin liep. De kinderen hebben hun eigen kwartieren en velden, over het algemeen blijft het contact met andere volwassenen die geen ouder zijn tot een minimum beperkt.

Als ik achter de directrice een stap naar voren zet, zie ik dat Mark begint te wankelen. Onmiddellijk wordt hij vastgegrepen door twee onzijdige medewerkers. Blijkbaar is men gewend dat mannen de spanning nauwelijks de baas kunnen. Voor mij staan drie wiegjes, met de producten die onze levens de komende twaalf jaar in beslag gaan nemen. Die garant staan voor een zorgeloze tijd. Ik lees de bordjes met de aanduidingen *Hij*, *Zij* en *Hen*, geheel in overeenstemming met de regel dat de geboortegeslachten evenredig verdeeld zijn. Ik verwacht niet dat de jongen zijn leven als man zal willen doorbrengen, maar dat is voor later zorg. Ik kijk over de rand van het wiegje van het meisje en zie dat twee blauwe kraallogjes me toelachen. Vriendelijk lach ik terug, strijk even zacht over een mooi rond wangetje dat heel zacht aanvoelt. ‘Aangenaam kennis te maken, mijn lieve spaarpot’. Uiteraard zeg ik het niet hardop.

@ Marcel Scheenhart, november 2023

Mijn naam is Marcel Scheenhart, woonachtig in Nieuwegein, geboren in 1967 en sinds twee jaar fulltime bezig met schrijven. Ik heb Algemene Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht gestudeerd en heb in mijn werkzame leven vooral gewerkt als manager en beleidsmedewerker in het Sociaal Domein. Daarnaast ben ik gek op architectuur en knap ik af en toe een oud huis op, waaronder in 2016 een grote woonboerderij in het oosten van het land.

In 2022 kwam mijn eerste boek “Iedereen is liefde!” uit bij Paris Books. Non-fictie over alle facetten van de romantische liefdesrelatie. Zie www.iedereenisliefde.com. Mijn hart ligt bij de fictie, niets mooiers dan de verbeelding, mijn favoriete schrijvers zijn Jonathan Franzen, John Irving en Wally Lamb.

Inmiddels is het manuscript van mijn tweede boek klaar. Een roman met de titel Hiernamaals. Het is het verhaal van Tom die een briefwisseling met het hiernamaals begint om zijn overleden partner te bereiken. Tot zijn verbazing vindt hij korte tijd later een antwoordbrief op de deurmat.